

Folketingets Social- og Ældreudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2021 - 3639

Doknr.
419917

Dato
21-05-2021

Folketingets Social- og Ældreudvalg har d. 23. april 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 547 (alm. del) til social- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Spørgsmål nr. 547:

”Mener ministeren, at det er rimeligt, at borgere risikerer at blive påført processuel skadevirkning, når f.eks. egen læge, psykologer, VISO m.fl. allerede har udarbejdet en funktionsbeskrivelse af borgers støttebehov, og f.eks. at det, der mangler, kun er en timeudmåling fra en visitator, men hvor en visitator så nægter at gennemføre en langt mindre indgribende myndighedsvisitation og derved omgår loven om retssikkerhed § 4, hvor det netop fremgår, at sags oplysning skal tilrettelægges så en borger, som f.eks. har autisme og angst ikke nægtes hjælp? Spørgsmålet stilles som opfølgning på samråd den 22. april 2021 om, at mennesker med handicap udsættes for længerevarende overvågning i deres eget hjem, jf. SOU alm. del - samrådsspørgsmål Z.”

Svar:

Det er hverken rimeligt eller i overensstemmelse med lovgivningen, hvis en kommune giver afslag på hjælp eller stopper allerede bevilget hjælp med henvisning til processuel skadevirkning, alene fordi borgeren ikke vil medvirke til at oplyse sagen. Kommunen skal i hvert enkelt tilfælde vurdere, hvilken betydning den eller de manglende oplysninger har i forhold til den sag, der skal tages stilling i.

Hvis en borger i en konkret sag ikke ønsker at medvirke til gennemførelse af en observation, er udgangspunktet således, at borgerens ønsker skal respekteres. Kommunen skal skriftligt gøre borgeren opmærksom på, hvilken konsekvens den manglende medvirken kan få. Konsekvenserne af manglende medvirken vil afhænge af, hvilke oplysninger som mangler, og hvilken form for hjælp der er tale om. Konsekvensen kan være, at sagen må afgøres på det grundlag, som foreligger, det vil sige ud fra de oplysninger, som kommunen ellers har i sagen. Dette princip om processuel skadevirkning er lovfæstet i retssikkerhedslovens § 11 b.

Det er en forudsætning for, at kommunen kan tillægge borgerens manglende medvirken betydning, at de manglende oplysninger er relevante i forhold til den hjælp, som der skal træffes afgørelse om.

I forlængelse af ovenstående kan jeg oplyse, at før en kommune træffer afgørelse i en sag, skal den sikre sig, at sagen er tilstrækkeligt oplyst. Det beror på en konkret og individuel vurdering i hver enkelt sag, hvilke oplysninger der skal foreligge, før afgørelsen kan træffes. Det beror ligeledes på en konkret og individuel vurdering, på hvilken måde oplysningerne skal tilvejebringes.

Der er ikke noget lovgivningsmæssigt til hinder for, at en kommune i nogle tilfælde foretager observationer som led i sagsoplysningen. Men kommunen skal samtidig helt indiskutabelt behandle det enkelte menneske ordentligt. Derfor skal observationer også foregå med en grundlæggende respekt for den enkeltes værdighed og ret til privatliv.

Det betyder, at observationer kun må anvendes, når det er nødvendigt, og at de ikke må vare længere end højst nødvendigt for at opnå formålet. Det skal endvidere overvejes, om kommunen kan tilvejebringe samme oplysninger på en mindre indgribende måde end ved observation.

Med venlig hilsen
Astrid Krag